

katerem vprašanji postavi se rad na svoje stališče. Med vsemi lastnosti njegovimi pa je med levičarskimi tovariši njegovimi najvišje cenjena ta, da je Auspitz bogat, da je večkratni milijonar. To je njegovi stranki ljubo, ker sicer bi ta volilni okraj zastopal pristaš češko-narodne stranke. Pa še v drugi namen je bogastvo Auspitz-ovo levičarjem dragoceno: Auspitz mnogo žrtuje za njegove strankarske namene, pravijo da njegove letne žrtve za stranko cenijo na 60.000 gld. To je veliko denarja, velika podpora za strankarske namene.

Glede volitve Auspitz-ove je omeniti, da se je že enkrat razpravljala pa se je vrnila odseku, pri volitvi sami bili so agitatorji njegovi zelo radodarni, darovali so za bolnice, cerkve, šole, požarne brambe in še celo za bališ neke županove hčerke prav izdatne svote in Auspitz bil je po rabi takih sredstev izvoljen z veliko večino. Toda večina državnega zbora, ki je zavrgla volitev, držala se je stališča, da mora biti volitev po postavi prost izraz volje dotičnih volilcev in da se kupovanje glasov načeloma ne sme dopustiti.

Glede ugodnosti trenutka za potrditev volitve imela sta odločilno besedo levičarska kolovodja Plener in Chlumecky, ta posebno zato, ker ima v predsedništvu poleg starega Smolke, dejansko sam odločilno besedo, Plener pa je sodil, da se v zadnji seji pred prazniki tudi desnica ne bode mnogo brigala za Auspitz in res je, da je bila vdeležba pri seji zelo mala, Čehi so trdno stali za poročevalcem manjšine, dr. Žaček-om, središče in Hohenwartovci, pa so bili odločni za manjšino, celo grof Coronini je glasoval zoper levico, prav tako tudi protisemiti in nemško-narodni pristaši, odločevati so imeli Poljci.

Plener dan pred razpravo praša klubovega načelnika Javorskega, kako glasuje poljski klub in ta mu odgovori, da je klub sklenil za potrditev volitve.

Videti pa je, da je enako na Poljski, kakor na Corininijev klub ognjevit protigovor Žačekov napravil toliki vtis, da so si premislili, ker jih je bilo sram, potrditi tako omadeževano volitev. Videti je, da je tudi antagonizem kneza Czartoryskega proti Javorskemu posegel vmes. Zbere se parlamentarna komisija poljskega kluba in v tej so trije člani: Czartoryski, Čerkavski in Chamiec proti 2 členoma, Javorskemu in Benoc, sklenili so preklicati prejšnji klubov sklep in glasovati proti potrditvi volitve. Plener čul je o tej premembi sklepa, toda Javorski mu uradno ni naznanil ničesar, brškon razburjen, ker je v parlamentarni komisiji ostal v manjšini. Zavolj teh dogodb nastal je neki časnikarski prepir med levičarji in Javorskijem, ki dobro znači parlamentarske razmere tega trenutka. Javorski namreč prizadeva si posnemati zelo samovoljno postopanje umrlega prednika svojega Groholsky-ja, pri tem pa nikakor nima njegove veljave.

Vrh tega se je Javorski v tem slučaju krivega storil pomenljive taktične napake: Javorskemu je namreč

najbolj znano, kako je zadnji čas škripalo med strankami desnice, Auspitz-ova volitev podajala je lepo priliko ljubav skazati nemškim konservativcem, pa tudi češkemu klubu, brez vsake žrtve. Javorski pa je vendar le manjo važnost polagal na vtrjenje zveze med klubi desnice, kakor na skazanje vljudnosti nasproti levičarjem. Zato pa je knez Czartorysky hipoma porabil priliko potegniti se za ožjo zvezo v desnici; to se mu je po vsem posrečilo, ker je nezadovoljnost z Javorski-jem že tako rastla in ker je ta pogostoma brez ovinkov pretil z zvezo z levičarji. Mogoče je, da to vedenje Javorski plača z načelništvom klubovem, in kakor se nam zdi ne v škodo sedajne državnozborske večine.

Czartoryski ima gotovo gorkeje srce za vzdrževanje sedanje večine. Gotovo pa je, da so tudi nepovoljnije razmere med Plenerjem in Javorski-jem, ugodne za sedanjo večino.

Auspitz sam je seveda srdit, da je propadel; trdilo se je, da zopet prevzame kandidaturo v tem dvomljivem, pa večinoma češko-konservativnem okraju, drugi pa zopet trdijo, da se čuti zapuščenega od lastne nehvaležne stranke in da noče sprejeti nikakoršne kandidature več. Zopet drugi pa trdijo, da se mu bolehen in parlamentarnega delovanja siti Neuwirt umakne v trgovinski zbornici.

Mi se veselimo zmage večine sijajnega protigovora Žačekovega in pa zdravega prevrata v klubu poljskem.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Velikonočni prazniki praznovali so se letos pri krasnem spomladanskem vremenu. Veliki teden bil je sicer še hladen, noči so bile celo mrzle in skoraj vedno je pihala hladna sapa. Koncem velikega tedna pa je postalo gorkeje, mrzla sapa se je polehla in izrekoma veliko soboto držala se je gorkota krog 12° R. višje. Vstajenja v škofijski cerkvi ljubljanski, pri katerem so spreved vodili prevzvišeni knezoškof sam vdeležil se je gospod deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar, mestni župan in vsi višji cesarski in avtonomni funkcionarji, in pa velikanska množica ljudstva. Ravno tako krasni in sijajni bili so sprevedi v ljubljanskih predmestih in po deželi.

— „Službovnik za cesarsko in kraljevo vojsko. Tretji del. Pehota in lovska četa, poslovenil in založil Andrej Komel pl. Sočebčan. Drugi natis službovnika z leta 1876 § 1—22 Ljubljana 1890.“ je naslov knjižici za katero se imamo zahvaliti neumorni marljivosti in požrtovalnosti edinega našega vojaškega pisatelja pl. Sočebčana. Vojaškim krogom, katerim je knjižica namenjena, živo priporočamo to lično in potrebno knjigo.

— Gospod J. Anton grof Barbo edini sin našega ranjkega poslanca J. grofa Barbo-ja, posestnik grajščine

Rakovnik pri Št. Rupertu, postal je dne 2. tm. udovec vsled smrti njegove še le 25 let stare soproge.

— Beda na Kranjskem. Prošnje prebivalstva kranjske po semenskem žitu, krompirju in fižolu množe se od dne do dne tako, da deželni odbor s kmetijsko družbo komaj zmaguje delo pozvedovanja, delitve in odpošiljanja. Kolikor čujemo, dobilo se bode krompirja raznovrstnega, in deloma prav žlahtnega mnogo, jarega žita in ovska pa se ne bode moglo mnogo deliti, ker ima visoko ceno, se težko kupi in ker bode čas za setev teh žit kmalu pretekkel. Beda sedaj najbolj pritiska v ljubljanski okolici in v Postojinskem okraju. Omeniti nam je, da je deželni odbor semenski krompir najboljših vrst in primeroma najceneje dobival s Češkega.

— Gospa baronica Rastern, rojena baronica Apfaltrern umrla je dne 7. tm. v Gradcu v starosti 74 let. Umrla bila je soproga umrlega barona Rastern-a, bivšega deželnega poslanca.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Tudi dunajsko življenje je sprejelo obraz velikonočnih praznikov, vsled tega nastala je neka praznična tihota v javnosti in izrekoma tudi v časništvu.

Praznovanju pridružila se je tudi denarna borza s tem, da so državne naše rente v ceni poskočile skoraj za toliko nakviško, za kolikor so padale pred Berolinskim borzinskim polomu. Danes je cena naše papirne rente zopet le nekaj soldov spod 89 gld. za 100 gld. imenske vrednosti.

To je zanesljivo znamenje, da svetovni mir ni v nevarnosti. Med nemško-liberalnimi in pa desničarskimi listi nastalo je precej oestro pikanje v nalogi dodatne konference za češko-nemško poravnavo in pa v novih zahtevah nemškega veleposestva na Češkem. Nova „Presse“ in pa Pražka „Politik-a“ pripovedovale ste si že precej gienke besede, zadnje dni pa se vidi, da se polega ta boj s tiskarskim črnilom, zato pa tudi ne dvomimo da se bodo dodatne poravnave razprave na Dunaji dne 14. tm. akoprav ne gladko, pa vendar povoljno dognale.

Češko. — Dr. Matuš govoril je dne 7. tm. v staročeškem klubu mlado-boleslavskim o nemško-češki poravnavi rekoč, da se mu nikakor ni treba skrivati pred javnostjo in zato more on in vsak deležnik razprav z najboljšo vestjo potezati se za poravnavo. Potem razpravljaj je govornik posamezne točke poravnave ter je v vsem svojem govoru kazal, da staročeška stranka ne misli na to, da bi krhala prejšnje dunajske dogovore.

Ogerska orožna tovarna še vedno nemore oddajati pri nji za ogerske honvede (brambovce) naročene repetitke in brambovski minister moral je zopet obrok po-

daljšati, ob enem pa je naročil pri avstrijski orožni tovarni 26.000 repetirk, tako, da bi jih ogerski ostalo za izdelati k večjem 160.000, toda strokovnjaki dvomijo, da bi te mogla zgotoviti v pravem času.

Laška. — Nemški državni kancler Caprivi pisal je dalje pismo laškemu ministerskemu predsedniku Crispi-u, na katero mu je ta takoj odpisal. Laški listi trdijo, da je v teh pismih zagotovljena dosedanja na ohranjenje miru obrnjena politika.

Ruska. — „Novoje Vremja“ poroča, da je pričakovati v kratkem osobnih prememb med diplomati ruskimi, Nelidov sedaj v Carigradu, ima priti na Dunaj, Sinovjev vodja azijskega oddelka pa ima priti za poslanika v Carigrad, tudi o premeščenji Šuvalova se govori.

Srbska. — Povodom obletnice oproščenja Srbske, namerava vlada odličnim politikom ruskim podeliti visoke rede.

Rumunska zbornica sprejela je ponedeljek z 73 glasovi proti 25 državni proračun v obče in je včeraj prestopila v nadrobno razpravo. Starašinstvo pa je sprejelo s 37 proti 3 glasovi zakon o uredbi okrajne uprave.

Kairo. — Stanley vrnil se je v Evropo. Emin paša pa nagloma pripravlja nov vojni izlet v sredno Afriko v imenu nemške države.

Najnovejše vesti.

Z DUNAJA dne 8. aprila se brzojavlja: Njegovo veličanstvo cesar odpeljal se je ob 8. uri 25 minut v Monakovo obiskat nadvojvodico Gizelo.

V predkraju Neulerchenfeld godili so se danes večer silni izgredi. Množica nabirala se je večinoma iz rokodelcev, ki niso imeli dela. Ko slepi streli policajev niso imeli zaželjenega vspeha, segla je straža po sablah. Ko se je druhal še pomnožila, razbilo se je več prostorov in se je imetje raztrosilo po cesti. V dveh žganjarijah spustili so žganje da je izteklo, potem so žganje zažgali in so se vneli tudi prostovi. Razbilo se je mnogo oken ter voz konjske železnice. Celo s kamenji od tlaka so metali. Mnogo ljudi se je dejalo v zapor. Po 8. uri zvečer došle ste v iznemirjene ceste dve eskadroni kojnikov in 1 batalijon pešcev.

Grof Taaffe, ki je včeraj imel dalji razgovor z ogerskim ministerskim predsednikom grofom Szaparijem, odpeljal se je danes v Ortovo v Šleziji obiskat svojega zeta in hčere.